

Noorteinfo töötubade läbiviimine

juhised ja nõuanded

Materjalide koostamine

Noorteinfo töötubade juhendmaterjalid on koostanud Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus Riin Luksi eestvedamisel 2020. aastal ning uuendanud ja kujundanud 2022. aastal Karoliine Aus koostöös Ken Kivitari, Ege Enoki, Triin Põri, Diana Zvonkova, Geter Ehrenpreisi, Kadi Laaneotsa ja Gethe Kooliga.

Tegevusi rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Haridus- ja Noorteameti poolt elluviidava Euroopa Sotsiaalfondist kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine“ raames.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

HARIDUS- JA NOORTEAMET

Noorteinfo töötubade läbiviimine

Noorteinfo töötubade juhendite eesmärk on toetada noorte informeeritust ja teadlikkust võimalustest ning valikutest oma elu paremaks korraldamiseks. Töötubade juhendmaterjalid on viieteistkümmel erineval teemal fookusega noorteinfole, sh Teeviit noorteinfoportaali tutvustamine eri vanustes noortele.

Töötuba on tööriist noortega töötavatele spetsialistidele noorteinfo temaatiliseks käsitlemiseks ning vahend info- ning meediakirjaoskuse arendamiseks. Töötube saavad materjalide toel ellu viia ka noored teistele noortele.

5 sammu töötubadeks valmistumiseks

1. Tutvu [Euroopa noorteinfo hartaga](#), mis sätestab noortefotöö põhimõtted ning [noorteinfo käsiraamatuga](#).
2. Tutvu [Teeviida](#) (vanusele 13+) ja [Teeviit Juuniori](#) (vanusele 7-12) kodulehekülgedega, et leiaks kiirelt sealse otsingumootori ja oskaksid noori suunata ning nõustada kogemuslugude ja artiklite leidmisel.
3. Tutvu töötoa juhendi lõpus oleva lisamaterjalidega - need aitavad töötuba läbi viia, toetada arutelu ning töötuba vormida vastavalt oma sihtgrupile.
4. Tutvu vabastava hingamise harjutusega (järgmisel lehel), millega soovi korral töötube alustada ning luua kohalolu.
5. Vii end kursi erinevate digilahendustega (selle dokumendi lõpus), mida kasutada nii füüsilisel kui virtuaalsel koolitusel. Valmista ette vajaminevad materjalid, lingid ning tööriistad. Soovi korral tee töötoa läbiviimiseks esitlus näiteks Powerpointis, Canvas, Miros, Google Drive'is vms.

Palju edu!

Noorteinfo töötubade teemad

- 1 Meediapädevus: õige ja vale info eristamine
- 2 Tõhusa õppimise nipid
- 3 Inspireeritult eesmärkide suunas + Tuleviku mina
- 4 Vaimne tervis
- 5 Oma tervise eest hoolitsemine
- 6 Kas sugu loeb?
- 7 Turvaliselt ja targalt nutiseadmes
- 8 Mõeldes karjääriplaneerimisele
- 9 Rahatarkuse töötuba
- 10 Seksuaaltervis: vahekord ja kaitsevahendid
- 11 Kuidas vägivalda ennetada?
- 12 Noorsootöö võimalused
- 13 Noorte osalus

Vajaminevad materjalid

Töötoa läbiviimiseks on vaja eelnevalt luua ja valmis panna mõningad materjalid. Kuigi need varieeruvad vastavalt töötoale, leiab siit üldise nimekirja, mida võib vaja minna. Töötoa läbiviija saab vastavalt sihtrühmale otsustada, kas soovib kasutada paberi ja pliiatsi asemel hoopis digilahendusi.

Töötuba ilma digilahendusteta

- Kirjutus- ja joonistamisvahendid: pastakad, markerid, värvipliiatsid ja viltpliiatsid.
- Käsitöövahendid, ajakirjad- ning lehed piltide väljalõikamiseks.
- Paberid: märkmepaberid, suured tahvlipaberid ja A4 paberid.

NB! Keskkonnahoiu mõttes kasutage ära hoopis vanu plakateid ja sodipabereid.

- Väljaprintitud ülesanded.
- pall, mänguasi vms tagasisideringis sõna andmiseks või mõned pildikaardid, näiteks Dixiti lauamängust.

Töötuba digilahendustega

- Ekraan ja/ või projektor esitluse, ülesannete ja lisamaterjali näitamiseks.
- PS! Kontrolli enne töötoa algust, kas kõik töötab (sh heli, kui seda on tarvis).
- Valmista ette digilahendused, mida soovid kasutada, näiteks:
 - loo Mentimeter ja lisa ühinemise kood või QR-kood slaidile. Kontrolli enne töötuba, et see töötab, kuna Mentimeteri kood aegub 2 päevaga;
 - lisa Padleti tahvlile ülesanded ning pane liitumise link slaididele;
 - tee või otsi teemaga sobiv Kahoot, mida noortega mängida.
 - Uuri, kas osalejatel on endil olemas nutiseaded või pane valmis noortekeskuse (tahvel)arvutid, mida noored saavad kasutada.

Vabastava hingamise harjutus

Osalejate häälestamiseks on soovituslik alustada kohalolu loova harjutusega, näiteks vabastava hingamisega. Sel harjutusel on kehale rahustav mõju. See muudab mõtted ja emotsioonid rahulikumaks.

Selle tegevuse võib ka vahele jätta, kui see sihtgrupile ei sobi.

Kakskümmend seotud hingetõmmet ehk mini vabastav hingamine

Istu toolil jalad maas ja selg sirge ning tee kindlaks, et su hingamine on vaba.

Hinga sügavalt sisse ning alusta sisse ja välja hingamist nagu tavaliselt, kuid ilma igasugu pausita sisse- ja väljahingamise vahel.

Väljahingamine on täielikult lõdvestatud, kuid mitte sügavam kui normaalselt. Nõnda hingates loe neljani.

Viies hingetõmme tee nii sügav kui võimalik, kuid siiski pausita, ning kanna hoolt selle eest, et väljahingamine oleks lõdvestatud.

Siis tee veel neli seotud hingetõmmet nagu enne ja üks sügav hingetõmme.

Jätka, kuni oled teinud kokku 20 seotud hingetõmmet ehk eelnevat kokku 4 korda.

Lõpeta harjutus ja tule tagasi normaalse hingamise juurde, istu mõni hetk paigal, enne kui naased tagasi siia ruumi.

[harjutuse allikas](#)

Digilahendused töötubade läbiviimiseks

Erinevad digilahendused sobivad nii füüsiliselt toimuvates töötubades kasutamiseks kui ka videosilla teel. Nende kasutamine suurendab nii digipädevusi, avardab silmaringi kui ka aitab töötoas alustatud säilitada, mugavalt osalejatele edastada ning vajadusel arutelu pärast töötuba jätkata.

Erinevad digilahendused ning nende otstarve

1. Mentimeter

Sobib kasutamiseks, kui on vaja küsida arvamust, sisendit ja mõtteid märksõnaliselt. Reaalajas tekib diagramm, sõnapilv vms vorm, mille koolitaja valib ning saab ekraanile kuvada. Mentimeteri võimalustega saab tutvuda [siin](#).

Soovitus: kasutades sõnapilve lahendust, tee vastustest kuvatõmmis. Seda saab kasutada järgmisel korral samateemalise töötoa esitluses, et kas võrrelda tulemusi või lihtsalt tutvustada teemat.

2. Slido

Sarnaselt Mentimeterile saab selles programmis koguda reaalajas sisendit ning seda esitleda. See on ka hea variant anda osalejatele võimalus anonüümselt küsimusi esitada ning panna "meeldib" teiste küsimustele - nii on hea näha, kui mõni küsimus rohkematele huvi pakub. Samuti saab selles programmis teha väikseid viktoriine ning sõnapilvi.

3. Google Jamboard

See on uus parim sõber kõigile, kes armastavad kasutada värvilisi märkmepabereid! Seal on võimalik lehed ka eelnevalt ülesannete või küsimustega ette valmistada ning määrata grupitööde ajaks igale grupile oma leht või iga küsimuse jaoks eraldi leht jne. Google Jamboardi erinevatest kasutamisevõimalustest saab lugeda [siin](#).

4. [Miro](#)

See programm on mõeldud ennekõike teenusedisaineritele, kuid oma atraktiivsete lahendustega sobib suurepäraselt ka noorsootöösse. Tegu on lõputu tahvliga, kuhu saab lisada nii sisu alustades nullist või kasutades mõnd etteantud kujundust/ töölehte. Samuti saab seda programmi kasutada esitluse tegemiseks.

Miro sobib näiteks ajurünnakute, mõttekaartide ja ajajoonte tegemiseks, kuid neil on olemas ka valmis põhjad jäämurdmise mängudeks. [Siit](#) leiab programmi tutvustava video.

5. [Canva](#)

Tegu on nii noorsootöötaja- kui noortesõbraliku lihtsa programmiga, kus teha kõiksugu kujundusi plakatitest fotokollaažideni ning töölehtedest infograafikani. Programmis sees on olemas lõputu pildipank; valmis põhjad, mille peale oma kunstiteos ehitada ning [disainikool](#), kus õppida programmi kasutama.

6. [Adobe Spark](#)

Sarnaselt Canvale saab selles tasuta Adobe programmis teha erinevates formaatides nullist või etteantud mallidele kujundusi. See sobib hästi ka blogi ja videote tegemiseks. [Siit](#) leiab video tegemise õpetuse, mis kusjuures on ülesehitatud samas programmis blogina.

Idee, kuidas Adobe Sparki rakendada: tehke noorteinfo töötubade blogi, kuhu koondada koos noortega valminud tööd, arutelud ja mõtted töötubadest. Nii on endal hea tagasi vaadata kui ka jagada õpitud edasi neile, kes parasjagu osaleda ei saanud.

7. [Kahoot](#) ja [Quizziz](#)

Noorte vaieldamatud lemmikud on viktoriinid! Nende koostamiseks ja läbiviimiseks on kaks väga head programmi - Kahooti saab täita vaid reaajas, nii et iga noor vajab vastamiseks nutiseadet, ning Quizzizes ei ole üheaegselt vastamine oluline, kuid sellegipoolest tekib pingerida. Mõlemast programmist leiab juba valmis viktoriine ka.

Idee töötoaks: plakati või kollaaži asemel paluge noortel oma grupiga uutest teadmistest hoopis ette valmistada viktoriin.

8. [Actionbound](#)

Tubasele ja virtuaalsele noorteinfo töötoale on veel kolmaski variant - viia see läbi vabas õhus. Suurepärase digilahenduse selleks on Actionbound, kus saab luua orienteerumise ja igasse punkti lisada mõni küsimus või ülesanne. Õpetusvideod, kuidas programmi kasutada, leiab [siit](#). See tegevus sobib ideaalselt tervise teemalistele noorteinfo töötubadele!

9. [Padlet](#)

Sobib suurepäraselt arutelude tulemuste koondamiseks, plakatite üleslaadimiseks ning ka küsimuste esitamiseks. Tutvu Padleti võimalustega lähemalt [siit](#).

Idee veebisilla vahendusel töötoa alustamiseks: Palu kõigil laadida üles pilt, mida nad parasjagu näevad - see tekitab tunde, et ollakse siiski ühes ruumis koos. Sealt saab jäämurdmise mänguga veel edasigi minna: igaüks lisab muinasjuttu ühe lause lähtudes eelmise osaleja pildist.

10. [Powtoon](#)

Sarnaselt Canvale on see programm lihtsasti kasutatav, kuid spetsialiseerub ainult videote loomisele. Tasuta versioonis saab teha kuni 3minutilise videoid, mis on ideaalsed, et teha grupitööst kokkuvõttev ülevaade, reklaam või rakendada muud loovat ülesannet.

[Veel lahendusi ja õpetusi](#)

Sellelt lehelt leiab õpetajatele ja haridustehnoloogidele suunatud, kuid ka noorsootöötajatele sobivaid erinevate veebiseminaride ja virtuaalsete töötubade salvestusi, mis toetavad õppijate ja õpetajate digipädevuse arendamist tutvustades erinevaid digilahendusi, mida õppetöös kasutada.